

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év december hó 15. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2015. év május hó 26. napján kelt 24.B.112/2014/24. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét életveszélyt okozó testi sértés bűntette kísérletének (Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. tétel.) minősíti.

A büntetését 3 (három) év szabadságvesztésre enyhíti.

A bűnjelként lefoglalt kés elkobzását mellőzi, lefoglalását megszünteti és megsemmisíteni rendeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítani rendeli a kiszabott szabadságvesztésbe.

A másodfokú eljárásban felmerült 20.370 (húszezer-háromszázhetven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Budapest Környéki Törvényszék 24. B. 112/2014/24. számú ítéletében a vádlottat emberölés bűntettének (2012. évi C. törvény 160. § (1) bekezdése) kísérlete miatt 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, a lefoglalt dolgokról, illetve a bűnügyi költség viseléséről.

Az első fokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője téves jogi minősítés miatt, a védő ezen túlmenően enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.47/2015/4. számú átiratában kifejtette, hogy az első fokú ítélet mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, ezért a tényállás megalapozott, felülbírálatra alkalmas és irányadó a másodfokú eljárásban is. Az első fokú bíróság eleget tett az ügyfelderítési és indokolási kötelezettségének, a rögzített tényállás és a bizonyítékok alapján okszerű következtetést vont le a vádlott elkövetéskori tudattartalmára és bűnösségét megalapozó szándékára, a bűncselekmény jogi minősítése szintén törvényes. Helyesen vette figyelembe a bünteteskiszabási körülményeket, a kiszabott büntetés pedig megfelel a büntetés céljainak és elveinek. Mindezek alapján az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott írásban azzal indokolta fellebbezését, hogy a sértett valótlan dolgokat állított, előadásában túlzott, és azért vádolta valótlanul a vádlottat, mert másnap nem mert ittasan munkába menni, tartván annak következményeitől. Állítása szerint a sértett hazudott, amikor azt állította, hogy nem volt a szeretője, mert aktfotókat küldözgetett neki magáról. Kifejtette, hogy a sértett következtelen, hiszen sem legelső vallomásában, sem a tárgyaláson nem említette a kispárna arcra szorítását, illetve a bíróság előtt nem tett említést arról, hogy a vádlott azt közölte volna vele: „megöllek”. A sértett eltérő tartalmú vallomásokat tett arról, hová és hogyan célzott a késsel a vádlott. A vádlott állítása szerint a sértett igyekezett kapcsolatba lépni vele a vádlott elfogását követően. Idézett azokról az állítólag már megsemmisült levelekből, amelyeket a sértett küldött a részére - mikor előzetes letartóztatásban volt - a kapcsolattartók segítségével, arra hivatkozva, hogy ezen állítólagos levelek tartalma cáfolja a sértetti vallomást.

A vádlott azt a védekezését ismételte meg beadványában, hogy véletlenül ütötte könyökével orrba a sértettet dulakodásuk közepette, és nem fojtogatta őt két kézzel, csak lefogta. Állítása szerint a sértett féltékenykedett órá, másutt azonban beismerte, hogy féltékeny volt a sértettel „apuci2” néven telefonon kapcsolatot tartó illetőre. Előadta, hogy nem állt szándékában az élettársát sem megverni, sem megölni. A sértett vált agresszívvá és kezdte őt ütni - emiatt keletkeztek a véralfutások is a csuklóin - , mire ő megszorította kétszer-háromszor a sértett nyakát bal karjával, amely fogásból nem tudott volna a sértett úgy kiszabadulni, ahogyan állította. Cáfolta, hogy a dulakodás idején ittas lett volna, mivel 14 órától 01 óráig már kialudta magát, és utána is csak egy üveg pezsgőt és néhány pohár bort ittak meg a sértettel; viszont ittas volt, mert közben tovább ivott. Dulakodás közben a sértett ágyékon vágta, ami fájdalmat okozott neki, így csupán egy perc elteltével követte a sértettet a konyhába. A kést pedig eleve az asztalra akarta állítani, amely nem a lefoglalt kés volt, hanem egy annál nagyobb. Előadása szerint nem a fojtogatás útján tudta meg, hogy kit takar az „apuci2”, mert azt a sértett már 2013. december 24-én elárulta neki. Cáfolta, hogy törött jobb kezével képes lett volna oly módon arcon ütni a sértettet, ahogyan mondja. Mindezek alátámasztására indítványozta a sértett újbóli kihallgatását, a sértett féltékenységre vonatkozóan tanúk kihallgatását, továbbá szakértő kirendelését amiatt a sértetti kijelentés miatt, amely szerint a sértett „érzi még a (vádlott) keze nyomát”.

Az első fokú bíróság által lefolytatott bizonyításból sérelmezte, hogy a törvényszék megtiltotta számára az arra vonatkozó kérdések feltevését tanúhoz, hogy igaz-e, amit a tanú a sértett értesülései alapján állít; ezzel szemben az ítélet 5. oldalán tanúról megállapította, hogy a sértett bizalmasa, aki a sértettel egyezően vallott. A vádlott álláspontja ezzel szemben az, hogy a sértett és tanú több kérdésben ellentmondtak egymásnak, így abban, hogy járt-e haza a vádlott ittasan, mindennapos volt-e részéről a sértett megfélemlítése, kifogásolta-e, ha a sértett nem ért haza a megszokott időben, illetve kellett-e a vádlott engedélye ahhoz, hogy a sértett meglátogathassa leányát. Kiemelte, hogy míg tanú egyértelműen kéznyomokat látott vallomása szerint a sértett nyakán, a szakértő ezt nem erősítette meg, sőt nem zárta ki a nyaki sérüléseknek a vádlott által előadott módon történő keletkezését sem. Kifogásolta, hogy az első fokú bíróság elmulasztotta a kellő körütekintést a bizonyítékok értékelésekor.

A nyilvános ülésen a védő fenntartotta fellebbezését. Elsődlegesen a vádlotti cselekmény jogi minősítésének megváltoztatását indítványozta, arra hivatkozva, hogy a sértetti vallomást alátámasztó két közvetett tanú vallomásának a törvényszék túl nagy jelentőséget tulajdonított, a közvetett bizonyítékokból helytelen következtetést vont le. Álláspontja szerint a vádirati tényállás alapján csupán a testi sértés állapítható meg védenca terhére. Másodlagosan kérte a túlzottan súlyos büntetés enyhítését.

A vádlott az ítélet tábla előtt fenntartotta az általa leírtakat, és bizonyítás felvételét már nem indítványozta. Leszögezte, hogy részéről kizárólag a felmentő ítélet volna elfogadható. Kifejtette, hogy az emberöléshez nincsen semmi köze annak, hogy korábban bántalmazta-e a sértettet. Utalt arra, hogy a történetknél csak ketten voltak jelen a sértettel, és a törvényszék közvetett tanúk vallomásait vette figyelembe. A sértett szeme attól vérzett be, hogy véletlenül megütötte, amit a szakértő is lehetségesnek tartott. Ismételten hivatkozott arra, hogy az ítélet kézbesítését megelőzően a sértett folyamatosan leveleket írt neki a büntetés-végrehajtási intézetbe, megírta, hogy elköltözött, küldött csomagot és eljött a börtön elé is, hogy a vádlott láthassa őt. Azt is megírta a sértett, hogy a fojtogatás közben, amikor levegőhöz jutott, arra gondolt, hogy soha nem láthatja már az unokáját, ami a vádlott szerint azt bizonyítja, hogy nem folyamatosan fojtogatta. Hangsúlyozta, hogy nem megölni akarta a sértettet, hanem azért szorította a nyakát, mert választ kívánt kapni arra a kérdésére, hogy ki az az *apuci2* és hányszor közöszlött, illetve csókolózott vele. Kétszer-háromszor vonta kérdőre, és mikor a sértett nem válaszolt, elengedte. A sértett azonban ki akart kelni az ágyból, ágyékon vágta a vádlottat, mire a vádlott hátulról elkapta a sértett nyakát, beszorította könyökhajlatába, és megkérdezte tőle, mire volt ez jó, de mivel a sértett nem volt hajlandó válaszolni, elengedte. Előadta, hogy ebből a fogásból a sértett nem lett volna képes a maga erejéből szabadulni, tekintve, hogy a vádlott akkoriban 90 kilogrammot nyomott és 175 cm magas, a sértett pedig alacsonyabb, vékonyabb, és nála sokkal gyengébb fizikumú. Ahogyan a vádlott fogalmazott: „még meg sem verte igazából”, meg sem akarta úgy ütni, hogy látszódjon rajta, hiszen másnap munkába kellett mennie. Megismételte, hogy az orrcsontja véletlenségből törött el, sérült jobb kezével nem is tudott akkorát ütni, hogy eltörjön az orra. Nem ő ütött először, csak visszaütött. Korábban azzal szorította rá a sértettet, hogy árulja el *apuci2* kilétét, hogy kilátásba helyezte: bemegy a munkahelyére és jelenetet rendez, ha nem vall. Kizárólag a gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértést ismerte el. Előadása szerint az orvos-szakértői vélemény feltételezésen alapul, az nem konkrét, nem zárja ki a vádlotti előadást. Tanú elfogult közvetett tanú, aki utálja őt, de még ő sem ismeri vallomása szerint a vádlott agresszív oldalát. Tanú tanúskodott, és tanú is a sértett hazugságait mondta vissza. Hivatkozott arra, hogy amennyiben emberölési szándékkal cselekedett volna, nem ismeri el, hogy kést ragadott. Nem cáfolta, hogy kicsúszott a száján a „megöllek”, de csak merő felindulásból. Elmondta, hogy gyermekkorában az apja lelőtte az anyját, majd végzett magával is. Kifejtette, hogy sokkal inkább akarna saját magával végezni ő maga is, mint a sértettet megölni, mert az sokkal nagyobb büntetés volna a sértett számára, ha azzal a tudattal kellene leélnie hátralévő életét, hogy a vádlott őmiatta lett öngyilkos.

Az utolsó szó jogán a vádlott azt nyilatkozta, hogy nem gyilkos, ilyenre kísérletet sem tett, és elkerüli a sértettet, ha szabadul.

A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek:

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék az eljárása során a perrendi szabályokat túlnyomó részben betartotta, indokolási kötelezettségének eleget tett.

Az ítélet tábla az ítélet 2. oldalán, a II. fejezet első mondatát a tárgyalás folytonossága elvének (Be. 287.§) megfelelően akként helyesbíti, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárását a 2015. április 22. és május 26. napján megtartott nyilvános *tárgyaláson* folytatta.

Az ítélet tábla megállapította, hogy a vádlott 2014. január 2-i gyanúsítottai vallomása nem fogadható el törvényesen szerzett bizonyítékként, így azt kirekeszti a bizonyítékok köréből. E vallomását ugyanis a vádlott védőjének távollétében tette, és a nyomozati iratban nincsen nyoma annak, hogy az előzetes fogvatartásban lévő gyanúsított kirendelt védőjét szabályszerűen értesítették-e a kihallgatás időpontjáról. Ezt a 2014. január 2-án tett vallomását pedig a vádlott később nem tartotta fenn.

A fenti hiba azonban relatív eljárási szabálysértésként értékelhető, és az ügy felülbíráhatóságát nem érintette.

Az érdemi felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés c) és d) pontja alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás helyenként iratellenes, illetve az első fokú bíróság helytelenül következtetett tényből tényre. A megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az iratok tartalma alapján történt helyesbítésekkel és kiegészítésekkel orvosolta a következők szerint:

A vádlott személyi körülményeinek körét az ítélet tábla az elsőfokú ítélet meghozatala óta bekövetkezett változásoknak megfelelően az alábbiakkal egészíti ki:

A vádlott jelenleg középiskolai tanulmányokat folytat a büntetés-végrehajtási intézetben. A jelen bűncselekmény elkövetése után volt büntetve. Korábban vele szemben a Monori Járási Ügyészség a B.3452/2012/3-I.számú határozatával a 2012. augusztus 26. napján elkövetett súlyos testi sértés büntette és más bűncselekmények megalapozott gyanúja miatti eljárásban két évre elhalasztotta a vádemelést, majd őt a Monori Járásbíróság a 2016. október 24-én jogerőre emelkedett 19.B. 342/2015/20. számú ítéletével a 2012. augusztus 26-án elkövetett súlyos testi sértés kísérlete és más bűncselekmények miatt egy év, végrehajtásában két év próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte.

A másodfokú bíróság az ítéleti tényállásból, a 3. oldal 4. bekezdésének utolsó mondatából kirekeszti a „percekig tartó” kitételt. Ilyet ugyanis csupán a vádlott állított a bizonyítékok köréből előzőek szerint kikerült, 2014. január 2-i gyanúsítottai vallomásában. Az első fokú bíróság előtt ellenben nem tudta megjelölni a fojtogatás hosszát, és bizonytalanul úgy nyilatkozott, hogy akár másodpercet is mondhatott perc helyett (23. jegyzőkönyv 12. oldal). A sértett sem tudta megmondani, mennyi ideig tartott a fojtogatása; és az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján sem tehető erre vonatkozó határozott megállapítás, hiszen a percekig tartó, megfelelő erejű fojtogatáshoz a szakértő már a halálos eredmény lehetőségét rendelte.

A 3. oldal utolsó bekezdésének első mondatát az ítélet tábla az alábbiak szerint pontosítja: *„Ezt követően a vádlott az időközben ülő testhelyzetbe kerülő sértett bal arcát, egyben orrát jobb öklével, a közepesenél nagyobb erővel megütötte, majd többször megütötte az arcát közepes erővel, tenyérrel, amelynek következtében az orrcsontja eltört és orra vérezni kezdett.”*

Az első fokú bíróság azon megállapítása ugyanis, hogy a vádlott több ökölütést mért a sértett arcára és orrára, kizárólag azon gyanúsítottai vallomáson alapult, amely bizonyítékként nem vehető figyelembe. A vádlott a későbbiekben tagadta az ökölütés tényét, a sértett pedig csak egyetlen erős ökölütést és több olyan csapást említett, amelyet a vádlott „élég nagy erővel”, tenyérrel mért az arcára és orrtájékára. Az ítélet tábla figyelemmel volt e kérdésben az igazságügyi orvosszakértői véleményre is, amely a sértetti vallomással összhangban a sértett arcán bal oldalon rögzített hámphorzsolós sérüléseket, és a feji sérülések kapcsán többrendbeli, legalább közepes erejű, tompa erőbehatást igazolt, lehetségesnek tartva a sértetti elmondást.

A 3. oldal utolsó bekezdésének utolsó mondatát az ítélet tábla a tényállásból mellőzi, és az alábbi mondatral váltja ki: „*A vádlott erőfölénye miatt a sértett nem volt képes a maga erejéből kiszabadulni ebből a helyzetből, ám a vádlott egy idő után elengedte őt.*”

A fenti megállapítást más bizonyíték nem cáfolta, kizárólag a sértett vallomása áll rendelkezésre. Az ítélet tábla pedig a tényállásban leírt nyakszorítás mikéntje, az igazságügyi orvosszakértői vélemény 15. oldalán látható első fénykép és a felek erőviszonyai alapján arra a következtetésre jutott, hogy a sértett nem tudott volna a maga erejéből kiszabadulni a vádlott alkarszorításából a fejének kihúzásával, ha a vádlott nem engedte volna őt el.

Tévesen állapította meg a törvényszék, hogy a vádlott „a büntetőeljárás során bűnjelként lefoglalt fekete, műanyag nyelű, 12 cm pengehosszúságú konyhakést magához vette”, így annak megállapítását mellőzi az ítélet 4. oldalán az első bekezdés első mondatából, és azt az alábbi megjelöléssel helyettesíti: „*kezébe vett egy legalább 12 cm pengehosszúságú konyhakést*”.

Az első fokú bíróság ugyanis figyelmen kívül hagyta, hogy az elkövetés után röviddel, 2014. január 1-jén, a kora délutáni órákban keletkezett rendőri jelentés tanúsága szerint a rendőrök a helyszínen - a konyhaasztalon és -pulton - nagy összeviSSzaságban sok kést láttak heverni, és maga a bejelentő a sértett sem tudta megmondani, melyik késsel történt az elkövetés. Ezzel szemben 2014. január 2-án, a helyszíni szemle során egy 12 cm-es pengehosszúságú, fekete, műanyag markolatú kést foglal le a konyhaasztalról a szemlebizottság, nyilvánvalóan a jelenlévő sértett útmutatása alapján, hiszen a nyomozati iratok 115. oldalán lévő fényképen jól láthatóan még ekkor is két kés volt a konyhaasztalon. A sértett a különböző alkalmakkor tett nyomozati vallomásaiban következtelenül írta le az elkövetéshez használt kés méretét, azt előbb 20-25, majd mintegy 15 cm-esként jelölve meg. A vádlott pedig határozottan cáfolta, hogy a bűnjelként lefoglalt kést vágta volna az asztalba, és állította, hogy egy annál nagyobb kés volt a kezében. Ilyet valótlannal állítani pedig nem állott a vádlott érdekében. A fentiek alapján a törvényszék tévesen vont kétséget kizáró következtetést arra, hogy a vádlott a bűnjelként vette magához.

Az ítélet 4. oldal első bekezdés második mondatából mellőzi annak megállapítását, hogy a sértett nyakát kívánta a vádlott elvágni egy késszúrással. Ehelyett azt állapítja meg, hogy a vádlott a nyaka elvágásával is fenyegette a sértettet, miközben apuci² személyével kapcsolatban vallatta és többször egy kést hegygel lefelé az asztalba csapott. Mint tényből tényre vont helytelen következtetést mellőzi a tényállásból, hogy a sértetti rúgás miatt nem érte el a szúrás a sértettet. A tényállásban megállapított többször, az asztallapra irányzott szúrásból nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a vádlott az első szúrást is nem az asztal, hanem a sértett felé irányította.

A másodfokú bíróság néhány pontban helyesbíti a törvényszék indokolását is:

Iratellenesen tartalmazza az ítélet III. fejezetének első bekezdése (4. oldal), hogy a vádlott azt állította, hogy ezeket a sérüléseket ő nem okozhatta a sértettnek. A vádlott ugyanis nem cáfolta, hogy ő okozta a sértett sérüléseit, sőt a nyomozási bíró előtt kifejezetten elismerte ezt (nyomozati iratok 558. oldal).

Pontatlan a törvényszék azon megállapítása, hogy tanúk tanúvallomása teljességgel összhangban áll a sértetti tanúvallomással. Tanú első ízben a tárgyaláson állította, hogy a sértett a vádlott elől a fürdőszobába menekült, ilyenről azonban a sértett nem tett említést. Tanúként nem erősítette meg továbbá tanú tanúnak több olyan állítását, amelyek a sértett és a vádlott együttélésére vonatkoztak, és amelyekről tanú - állítása szerint - a sértettől szerzett tudomást (23. jegyzőkönyv 22. oldal). A vádlott fellebbezéséhez fűzött indokolása kapcsán a másodfokú bíróság rámutat, hogy tanú csupán

laikusként tudott beszámolni az általa a sértett nyakán látott nyomokról, így szavahihetőségét az orvosszakértői vélemény önmagában nem döntötte meg.

A felsorolt hibák azonban nem voltak érdemi kihatással a bizonyítékok értékelésére, és a bizonyítékoktól a tényálláshoz vezető következtetések során az elsőfokú bíróság logikai hibát nem vétett. A tényállásban leírt tények nagyrészt megfelelnek a hitelesnek elfogadott bizonyítékoknak. A tényállás pontosítását az indokolta, hogy a vádlott 2014. január 2-án tett gyanúsítotti vallomását az ítélet tábla kirekesztette a bizonyítékok közül, illetve az első fokú bíróság által elfogadott tényekből levonta a helyes következtetést a vádlott által használt késre és arra nézve, hogyan szabadulhatott ki a sértett a vádlott szorításából.

Az ítélet tábla a vádlott fellebbezése kapcsán rámutat, hogy a jelen ügyben helyesen tulajdonított jelentőséget a törvényszék a közvetett bizonyítékoknak. A cselekménynél ugyanis csak a vádlott és a sértett volt jelen, a sértett pedig kizárólag bizalmasainak beszélt a történetekről, így objektív, kívülálló tanúja nem volt a vád tárgyává tett eseményeknek. A bizonyítékok bíróság általi értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes - általában más bizonyítékokkal is megerősített - részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja (BH 1998.418.számú bírósági határozat). Helytálló tehát a törvényszék azon érvelése, amelynek alapján ítéleti tényállását a sértetti vallomás más bizonyítékok által megerősített részére alapította, a sértetti vallomás egyes mozzanatait pedig elvetette. E körben az ítélet tábla visszatul arra, hogy a sértett ittas állapotban volt, emlékezetének megkopására maga is többször hivatkozott az eljárás során, és az általa átélt stresszhelyzet befolyásolhatta benne az egyes mozzanatok rögzülését, a lényegi elemek tekintetében azonban következetes vallomást tett. Vallomását az objektív igazságügyi orvosszakértői vélemény megerősítette, a tanúvallomások pedig a bántalmazás módja tekintetében alátámasztották.

A törvényszék indokolásával tehát az ítélet tábla - a fenti helyesbítésekkel - egyetértett. A másodfokú bíróság által módosított tényállás már hibamentes, irányadó, és a vádlott, illetve a sértett vallomásával szemben álló részeiben is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul. Az ítélet tábla megállapította, hogy az első fokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából valamennyi releváns bizonyítékot feltárt, azokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte, és tényből tényre is túlnyomórészt helyesen, a logika szabályainak megfelelően következtetett. A mérlegelés pedig fellebbezéssel nem támadható. Az első fokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére.

Tévedett azonban a törvényszék, amikor a sértett sérelmére elkövetett cselekményt emberölés büntette kísérletének minősítette. Jogi indokolása a vádlott szándékának vizsgálata körében hiányos.

A 3/2013. Büntető jogegységi határozat nyújt iránymutatást az élet és a testi épség elleni támadás elhatárolásához, a helyes jogi minősítés megállapításához. Eszerint az emberölésre, illetőleg a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni.

A lényeges tárgyi tényezők a jelen ügyben: az elkövetés módja, azaz az életfontosságú szervrendszereket másodlagosan gátolni képes nyakszorítás. Az elkövető kijelentéseinek lehet jelentőségük az elkövetéskor fennállott szándék megállapításánál. Ezek azonban indulati állapotban hagyták el a vádlott száját, ezért körültekintően kell értékelni, hogy a szándékra utaló „megöllek” jellegű kijelentések komolyak voltak-e, megfelelt-e azoknak a vádlott által tanúsított magatartás.

Lényegi jelentőséggel bír az ügyben, hogy a vádlott kiengedte a fojtásból a sértettet, illetve a késszúrás követően - melyet az asztalra irányított - felhagyott a támadással, és aludni küldte őt, sértett pedig másnap a vádlott keltegetésére ébredt, hogy munkába menjen. Ez a vádlotti magatartás nem ölési szándékra vall.

Az alanyi oldalon a vádlott hosszabb idő óta megmutatkozó féltékenysége és a sértett vélt hűtlensége miatt kialakult vádlotti indulatnak és annak van meghatározó jelentősége, hogy a vádlott célja az információ kicsikarása volt, erőszakkal akarta vallomásra bírni a sértettet. Fontos körülmény az is, hogy a tényállásbeli időszakban a sértett lakásában éltek és a sértett tartotta el kettejüket, mivel a vádlott nem dolgozott. A vádlott tehát egzisztenciálisan a sértettől függött. Az alanyi tényezők körében nem hagyhatóak figyelmen kívül a cselekménysor előzményei sem. Figyelemre méltó ezen kívül, hogy a vádlott felfogása szerint a verés mint párkapcsolaton belüli konfliktusmegoldó-nevelő eszköz létjogosultsággal bír, ahogyan az a 2014. október 3-án kelt beadványából kiolvasható (törvényszéki irat 12. sorszáma).

Az írásban és szóban előterjesztett igazságügyi orvos-szakértői vélemény alapján a legalább közepes erővel történő kitartó fojtogatás és a mellkast vagy a fejtájékat közepes erőbehatással elérő késszúrás következtében alakulhatott volna ki életveszélyes állapot a sértettnél, amely magában foglalja a halálos kimenet lehetőségét. Igazságügyi orvos-szakértő megerősítette, hogy a bűnjelként lefoglalt vagy annál nagyobb pengehosszúságú kés alkalmas az emberi élet kioltására. A súlyosabb következmény elmaradása tehát annak tudható be, hogy a vádlott nyakat érő, közepes erejű szorításának időtartama nem érte el az ahhoz szükséges mértéket, mert a vádlott előbb elengedte a sértettet. A késhasználata esetében pedig a módosított tényállás szerint nem állapítható meg, hogy azt a sértett felé irányította, ezért nem került a sértett életveszélyes állapotba. A kiegészítő orvos-szakértői vélemény alapján az esetleges eszméletvesztésen kívül nincsen laikus számára észlelhető egyértelmű jele annak, meddig lehet még anélkül felhagyni a fojtással, hogy a visszafordíthatatlan állapot bekövetkezne. A vádlott tehát nem ismerhette volna fel azt a pillanatot, amikortól fojtása már életveszélyes állapotot idézhetett volna elő a sértettnél.

Bár az első fokú bíróság nem rögzítette a vádlott és a sértett testalkatát, fizikumát, a rendelkezésre álló fényképfelvételek és a nyilvános ülésen elhangzottak alapján egyikük sem tér el méreteiben lényegesen az átlagostól. Tény, hogy a férfiak általában nagyobb testi erővel rendelkeznek, mint a nők, arra utaló körülmény pedig nem merült fel, hogy a jelen ügy sértettje erőfölényben állt volna a vádlotthoz képest.

E tényezők értékelése alapján arra kell következtetést vonni, hogy a vádlott tudatában ittas állapota ellenére is felmerült, hogy a sértettnak életveszélyt okozhat, amely iránt közömbös volt, ebbe a lehetőségbe belenyugodott. A megtámadott testrészt, a fojtás erejét tekintve a vádlottnak - a beszámítási képessége birtokában - életveszéllyel számolnia kellett, annak elmaradása csak a véletlenül múlt.

Az első fokú bíróság így helytelenül következtetett arra az eset előbbieken részletezett körülményeiből, hogy a vádlott ölési szándékkal cselekedett.

A 3/2013. BJE határozat az élet és testi épség büntetőjogi védelméről rögzíti, hogy a Btk. 164. § (8) bekezdésének I. fordulataiban meghatározott életveszélyt okozó testi sértés nem „tisztá” veszélyeztetési bűncselekmény, mert az elkövetési magatartás csak az érintett egyik jogtárgyat - az emberi életet - veszélyeztet, a másik jogtárgyat - a testi épséget - viszont ténylegesen sérti. Az életveszélyt okozó testi sértés felrovása többnyire akkor indokolt, ha a testi sértés közvetett életveszélyt idézett elő, de abban az esetben is helye van e bűncselekmény megállapításának, ha a

testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka az életveszélyre is kiterjed, mert ennek bekövetkezését kívánja, vagy ebbe belenyugodva cselekszik. Az életveszélyes eredményt érintő szándék a gyakorlatban általában eshetőleges formában jelentkezik. Ilyen szándék hiányában akkor kell ezt a bűncselekményt megállapítani, ha a beállott életveszélyes következmény tekintetében az elkövetőt gondatlanság terheli. Ha az életveszélyre is kiterjedő szándék megállapítható, és ez az eredmény azonban elmarad, tehát még közvetett életveszély sem következett be, mint a jelen esetben, az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megállapítására kerülhet sor.

A Btk. 10. § (1) bekezdése a kísérlet fogalmát határozza meg, amelynek lényeges ismérvei: a szándékosság, a bűncselekmény elkövetésének megkezdése, és annak be nem fejezése. Az elkövető tevékenységét mindaddig kísérletként kell értékelni, ameddig a törvényi tényállás valamennyi eleme maradéktalanul meg nem valósul. Ennél fogva az úgynevezett befejezett kísérletre is a kísérletre irányadó szabályok érvényesülnek. A törvény fő szabályként a kísérleti szakaszban rekedt cselekményhez is a befejezett bűncselekmény büntetési tételét rendeli alkalmazni.

Ebből következően állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a vádlott cselekménye az életveszélyt okozó testi sértés büntettének a befejezett kísérletét valósította meg, hiszen a sértett életveszélyes állapota - mint eredmény - a tényállásszerű elkövetési magatartásától független okok miatt nem következett be.

A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

A vádlott által megvalósított életveszélyt okozó testi sértés büntettét a törvényalkotó két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni.

A 2012. évi C. törvény 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

Az első fokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket helyesen ismerte fel és értékelte.

A súlyosító és enyhítő körülményeknek, a vádlott és bűncselekményének társadalomra veszélyessége, bűnössége fokának figyelembevételével az ítélőtábla a Btk. 80.§ (1) bekezdésében meghatározott büntetéskiszabási elveknek megfelelően a Btk. 34. és 36.§ szerinti, határozott tartamú szabadságvesztés kiszabását látta indokoltnak a vádlottal szemben a Btk. 79.§-ában írt büntetési célok elérése érdekében.

Az ítélőtábla a minősítés megváltoztatására tekintettel a kiszabott szabadságvesztés időtartamát három évre enyhítette.

A vádlott által előzetes fogva tartásban töltött további idő beszámításáról a másodfokú bíróság a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Tekintettel arra, hogy a bűnjelként lefoglalt késről nem állapította meg az ítélőtábla, hogy az elkövetési eszköznek minősül, így annak elkobzására nem nyújt alapot a Btk. 72.§ (1) bekezdésének

a) pontja. Ezért azt az ítélőtábla mellőzte. A lefoglalás megszüntetésére és a bűnjel megsemmisítésére vonatkozó rendelkezés a Be. 155.§ (1) és (8) bekezdésén alapul.

Az első fokú bíróság ítéletének egyéb járulékos rendelkezései törvényesek.

Az ítélőtábla a Be. 361. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen eljárva, a Be. 370. § (2) bekezdése és a Be. 372. § (1) bekezdése alapján változtatta meg az első fokú bíróság ítéletét, míg annak egyéb, a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alapján hagyta helyben.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (1) és (2) bekezdése alapján az állam viseli, mivel a vádlott és a védő enyhítésre irányuló fellebbezései eredményre vezettek.

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

, 2016. év december hó 15. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Topolánszky dr. Brieber Nóra s.k.
előadó bíró

. Szalai Géza s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: